

САНХҮҮГИЙН АУДИТЫН ТАЙЛАН

Хатанбулаг сумын Төсвийн төвлөрүүлсэн захирагчийн 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

Аудитын код: ДГА-2021/3/СТА-ТТЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn

Сайншанд сум

2021 он

Дарга, тэргүүлэх аудиторын үүргийг түр орлон гүйцэтгэгч:
Т.Ган-Өлзий

Утас: 7052-2734

Цахим хаяг: Gan-Ulziit@audit.gov.mn

Аудитын менежер: У.Оюунтүлхүүр

Утас: 7052-3020 Цахим хаяг:

Oyuntulkhuur.u@audit.gov.mn

Аудитор: Ч.Хэрлэнчимэг

Утас: 70523020 Цахим хаяг:

Kherlenchimegch@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Агуулга

1. Төрийн аудитын санал, дүгнэлт	2
2. Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	4
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн байдлын тайлан	4
2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн үр дүнгийн тайлан.....	6
2.3 Аудит хийсэн нэгтгэсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан	9
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	12
2.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан	14
3. Аудитын тайлан	15
3.1. Ерөнхий зүйл.....	15
3.2 Байгууллагын эрхэм зорилго, зорилт.....	15
3.3 Нягтлан бодох бүртгэлийн үндсэн бодлого, дотоод хяналт	15
3.4 Материаллаг байдал	15
3.5 Санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн үзүүлэлт	16
3.5.1 Мөнгөн хөрөнгө	16
3.5.2 Авлага.....	16
3.5.4 Бараа материал	17
3.5.5 Үндсэн хөрөнгө.....	17
3.5.6 Өр төлбөр.....	17
3.5.7 Засгийн газрын хувь оролцоо.....	18
3.5.8 Орлогын данс.....	18
3.5.9 Зардлын данс.....	19
3.6 Төсвийн гүйцэтгэлийн талаарх тайлбар, тодруулга.....	19
3.7 Шилэн дансны мэдээлэл	21
3.8. Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилтийн талаарх тайлбар, тодруулга.....	21
3.9 Аудитын явцад хэрэгжүүлсэн горим сорил, түүний үр дүн	21
3.10 Дараагийн аудитаар авч үзэх буюу анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал	22
4. Алдаа, зөрчлийн жагсаалт.....	23

Товчилсон үгийн жагсаалт

АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагуудын Олон Улсын Стандарт
АОУС	Аудитын Олон Улсын Стандарт
УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
ТТЗ	Төсвийн төвлөрүүлэн захирагч
ТШЗ	Төсвийн шууд захирагч
ОНХС	Орон нутгийн хөгжлийн сан
ЗДТГ	Засаг даргын тамгын газар

1. Төрийн аудитын санал, дүгнэлт

**ДОРНОГОВЬ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**
44103 Дорноговь аймаг, Сайншанд сум,
3 дугаар баг, Орон нутгийн өмчийн III байр,
Утас: (705) 2-27-34
Вэб сайт: dornogovi@audit.gov.mn

ХАТАНБУЛАГ СУМЫН ЗАСАГ ДАРГА
С.ЭРДЭНЭБОЛД ТАНАА

2021.03.25 № 1-6/323

танай _____-ны № _____-т

Зөрчилгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.2-т заасны дагуу Хатанбулаг сумын төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх нэгтгэсэн санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Хатанбулаг сумын төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл материаллаг алдаагүй, Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандарт, Сангийн сайдын баталсан холбогдох журамд нийцүүлэн үнэн зөв, шударга толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан Санхүүгийн тайлангийн аудитын журам, гарын авлагын дагуу гүйцэтгэж, шалгагдагч этгээдээс хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Бусад мэдээлэл

Байгууллагын жилийн тайлан, санхүүгийн тайлан ба аудитын тайланд тусгагдсанаас бусад санхүүгийн ба санхүүгийн бус мэдээлэл байхгүй болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандарт, Сангийн сайдын баталсан журам, зааврын дагуу үнэн зөв, шударга бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсч болох материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтуудыг хэрэгжүүлэх хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

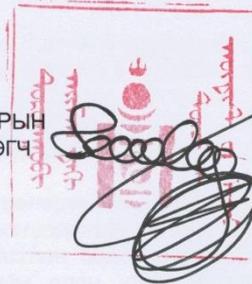
Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдаанаас үүссэн материаллаг

буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт гэдэг нь дээд түвшний баталгаа боловч материаллаг буруу илэрхийлэл байгаа тохиолдолд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар түүнийг бүгдийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа биш юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОРЫН
ҮҮРГИЙГ ТҮР ОРЛОН ГҮЙЦЭТГЭГЧ

Т.ГАН-ӨЛЗИЙ

2. Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн байдлын тайлан

(мянган төгрөгөөр)

Код	Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	513,138.87	560,978.54
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	109,962.36	92,303.54
31200	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	109,962.36	92,303.54
31210	Төгрөг	109,962.36	92,303.54
31211	Төрийн сангийн харилцах	109,962.36	92,303.54
33	АВЛАГА	135,891.91	189,042.14
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	0.00	28,537.76
33400	Зээлийн хүүгийн авлага	6,088.00	1,052.98
33500	Бусад авлага	12,966.48	5,195.30
33510	Байгууллагаас авах авлага	5,069.69	59.65
33520	Хувь хүмүүсээс авах авлага	7,896.79	5,135.65
33600	Зээлийн авлага	116,837.44	154,256.09
33610	Дотоод эх үүсвэрээс олгосон зээлийн авлага	116,837.44	154,256.09
33612	Хувь хүмүүст олгосон зээл	116,837.44	154,256.09
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	267,284.59	279,632.86
35100	Түүхий эд материал	107,149.98	142,510.45
35110	Тусгай зориулалттай материал	94,853.89	110,857.38
35130	Эм боох материал	12,296.09	31,653.06
35400	Хангамжийн материал	133,844.41	110,684.22
35410	Бичиг хэргийн материал	19,968.46	22,676.33
35420	Аж ахуйн материал	60,193.71	58,390.97
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	8,139.45	2,085.80
35440	Түлш, шатах тослох материал	21,435.00	8,584.45
35460	Хүнсний материал	11,950.39	8,810.90
35470	Бусад хангамжийн материал	12,157.40	10,135.76
35600	Мал амьтад	26,290.20	26,438.20
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	3,913,323.08	5,497,626.25
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	3,913,323.08	5,497,626.25
39200	Биет хөрөнгө	3,712,681.08	5,290,269.23
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	3,240,489.76	4,551,042.80
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-732,806.55	-859,662.49
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	322,873.80	448,493.80
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-219,571.39	-247,991.59
39205	Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	459,630.25	594,410.61
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-280,330.09	-339,124.68
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	218,617.79	273,335.39
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-129,576.92	-149,706.85
39213	Түүх соёл, музейн дурсгалт зүйлс	5,293.59	25,243.59
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	1,767,797.51	2,068,079.11
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-976,512.24	-1,110,626.03
39217	Ном	36,775.58	36,775.58
39300	Биет бус хөрөнгө	200,642.00	207,357.02
39301	Программ хангамж	3,514.00	11,278.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-3,248.00	-4,296.98
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	200,376.00	200,376.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	4,426,461.95	6,058,604.79
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	6,121.67	1,740.86
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	6,121.67	1,740.86
41300	Өглөг	6,121.67	1,740.86
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	633.00	306.92
41360	Бусад өглөг	5,488.67	1,433.94
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	4,734.33	1,433.85
41362	Хувь хүмүүст төлөх өглөг	754.34	0.09
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	4,420,340.28	6,056,863.93
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	4,420,340.28	6,056,863.93
51100	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	2,284,104.68	2,284,104.68
51200	Хуримтлагдсан үр дүн	1,314,487.09	2,951,010.74

Хатанбулаг сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан,
жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

51210	Өмнөх үеийн үр дүн	1,487,068.00	1,314,487.09
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-172,580.91	1,636,523.65
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	821,748.51	821,748.51
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	4,426,461.95	6,058,604.79

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн үр дүнгийн тайлан

(мянган төгрөгөөр)

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	3,704,673.3	5,419,098.5
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	213,965.3	1,331,166.4
110	Орлогын албан татвар	99,549.6	76,789.5
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	99,549.6	76,789.5
110002	Үйл ажиллагааны орлого	24,155.5	8,057.1
110003	Хөрөнгийн орлого	-	37,753.4
110004	Хөрөнгө борлуулсны орлого	100.0	4,577.3
110008	Шууд бус орлого	75,294.1	26,401.7
113	Хөрөнгийн албан татвар	2,543.0	3,840.5
113002	Бууны албан татвар	2,543.0	3,840.5
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	111,872.7	1,250,536.4
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	82,223.3	1,250,536.4
118001	Улсын тэмдэгтийн хураамж	8,605.5	2,676.0
118006	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	69,060.0	1,235,000.0
118009	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	4,557.7	12,860.4
1182	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	29,649.4	-
118202	Ан амьтны нөөц ашигласны төлбөр	29,649.4	-
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	771,489.9	2,012,274.5
120	Нийтлэг татварын бус орлого	771,489.9	2,012,274.5
120003	Торгуулийн орлого	27,565.0	27,764.0
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	717,898.1	103,914.6
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	12,051.3	86,447.4
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	8,531.0	13,780.8
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	689,966.5	-
1200046	Зээлийн хүүгийн орлого	7,349.2	3,686.3
120009	Бусад орлого	26,026.8	15,561.9
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө	-	1,828,923.8
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Бараа материал	-	36,110.2
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	2,719,218.2	2,075,657.6
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	1,558,628.1	1,697,756.8
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	1,146,450.0	1,295,443.2
131008	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас санхүүжих	412,178.1	402,313.6
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	171,317.3	217,190.9
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	17,350.0	159,049.1
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	153,967.3	58,141.8
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	971,448.6	131,196.7
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	649,048.3	131,196.7
132003	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг /орон нутгийн төсөвт байгууллага улсад төвлөрүүлэх орлого/	1,748.9	-
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт / аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/	320,651.4	-
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	17,824.2	29,513.2
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	17,824.2	29,513.2
II	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	3,874,336.1	3,782,574.9
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	3,874,336.1	3,782,574.9
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	3,255,442.0	3,644,965.5

Хатанбулаг сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан,
жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,161,999.3	1,313,288.7
210101	Үндсэн цалин	1,119,147.7	1,227,982.7
210102	Нэмэгдэл	26,932.3	60,400.0
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	4,879.3	5,094.0
210104	Урамшуулал	11,040.0	19,812.0
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	147,062.5	164,568.9
210201	Тэтгэврийн даатгал	100,364.6	111,824.3
210202	Тэтгэмжийн даатгал	10,927.8	13,177.6
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	10,087.5	11,045.2
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,339.9	2,627.0
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	23,342.7	25,894.9
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	94,622.2	177,810.3
210301	Гэрэл, цахилгаан	21,958.8	14,594.2
210302	Түлш, халаалт	70,172.6	160,995.5
210303	Цэвэр, бохир ус	2,490.9	2,220.6
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	518,005.4	1,234,822.0
210401	Бичиг хэрэг	15,054.7	16,575.9
210402	Тээвэр, шатахуун	70,809.7	66,926.0
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	6,878.3	4,897.2
210404	Ном, хэвлэл	10.0	130.1
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	3,756.4	3,127.7
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	14,864.7	27,531.6
210409	Бараа материал шилжүүлсний зардал	406,631.6	1,115,633.5
2105	Нормативт зардал	109,525.6	84,125.6
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	27,110.1	34,984.1
210502	Хоол, хүнс	81,807.5	43,480.0
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	608.0	5,661.4
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	11,599.7	26,927.7
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	783.1	3,201.0
210602	Тавилга	172.9	-
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	-	1,402.0
210604	Урсгал засвар	10,643.8	22,324.7
2107	Томилолт, зочны зардал	10,976.4	8,330.7
210702	Дотоод албан томилолт	10,976.4	8,330.7
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	166,885.8	230,353.5
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	164,503.0	225,448.0
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	656.0	2,890.0
210803	Даатгалын үйлчилгээ	748.5	579.5
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	410.0	891.0
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	275.2	275.0
210807	Газрын төлбөр	293.0	269.9
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,034,765.1	404,738.2
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	62,865.9	25,035.7
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	10,289.1	10,339.1
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	961,610.1	369,363.4
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	618,894.1	137,609.3
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	26,125.4	19,544.1
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	1,530.0	2,159.7
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	19,485.4	11,295.6
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	5,110.0	6,088.8
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	591,971.9	59,226.1

Хатанбулаг сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан,
жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

213401	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт төсөвт байгууллага	567,354.0	-
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	24,617.9	59,226.1
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	796.8	58,839.2
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	796.8	58,839.2
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)	- 169,662.8	1,636,523.6
IV	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ОРЛОГЫН ДҮН	3,324.3	-
145002	Үндсэн хөрөнгө, бараа материал худалдсаны олз	3,324.3	-
V	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	6,242.5	-
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	6,242.5	-
VI	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)-(V)	- 172,580.9	1,636,523.6

2.3 Аудит хийсэн нэгтгэсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

(мянган төгрөгөөр)

Код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)	3,105,081.7	3,621,854.2
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	213,965.3	1,331,166.4
110	Орлогын албан татвар	99,549.6	76,789.5
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	99,549.6	76,789.5
110002	Үйл ажиллагааны орлого	24,155.5	8,057.1
110003	Хөрөнгийн орлого	-	37,753.4
110004	Хөрөнгө борлуулсны орлого	100.0	4,577.3
110008	Шууд бус орлого	75,294.1	26,401.7
113	Хөрөнгийн албан татвар	2,543.0	3,840.5
113002	Бууны албан татвар	2,543.0	3,840.5
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	111,872.7	1,250,536.4
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	82,223.3	1,250,536.4
118001	Улсын тэмдэгтийн хураамж	8,605.5	2,676.0
118006	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	69,060.0	1,235,000.0
118009	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	4,557.7	12,860.4
1182	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	29,649.4	-
118202	Ан амьтны нөөц ашигласны төлбөр	29,649.4	-
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	166,637.3	210,703.3
120	Нийтлэг татварын бус орлого	166,637.3	210,703.3
120003	Торгуулийн орлого	27,565.0	27,764.0
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	113,045.5	167,428.8
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	12,051.3	81,692.8
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	100,994.2	85,736.0
120009	Бусад орлого	26,026.8	15,510.5
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	2,724,479.1	2,079,984.5
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	1,558,628.1	1,697,756.8
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	1,146,450.0	1,295,443.2
131008	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас санхүүжих	412,178.1	402,313.6
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	171,846.4	221,517.8
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	17,350.0	159,049.1
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	154,496.4	62,468.7
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	976,180.5	131,196.7
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	649,048.3	131,196.7
132003	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг /орон нутгийн төсөвт байгууллага улсад төвлөрүүлэх орлого/	6,480.8	-
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт / аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/	320,651.4	-
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	17,824.2	29,513.2
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	17,824.2	29,513.2
II	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	2,603,393.7	2,399,786.8
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,603,393.7	2,399,786.8
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,979,896.0	2,261,891.2
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,161,725.7	1,341,054.5
210101	Үндсэн цалин	968,909.2	1,048,005.2
210102	Нэмэгдэл	116,855.1	186,353.8
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	4,879.3	15,231.7
210104	Урамшуулал	71,082.1	91,463.8
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	147,108.5	164,568.9
210201	Тэтгэврийн даатгал	103,372.6	116,575.2
210202	Тэтгэмжийн даатгал	9,844.9	12,622.2
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	9,817.6	9,472.9
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,177.7	2,405.7
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	21,895.8	23,492.9
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	89,758.8	161,517.4
210301	Гэрэл, цахилгаан	20,958.8	15,655.2

Хатанбулаг сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

210302	Түлш, халаалт	64,061.4	143,641.6
210303	Цэвэр, бохир ус	4,738.6	2,220.6
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	100,980.7	102,016.1
210401	Бичиг хэрэг	10,920.8	11,860.1
210402	Тээвэр, шатахуун	66,945.5	70,687.4
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	9,838.8	5,398.8
210404	Ном, хэвлэл	644.4	674.3
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	3,815.6	5,866.6
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	8,815.6	7,529.0
2105	Нормативт зардал	122,757.3	82,869.0
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	33,318.9	34,218.7
210502	Хоол, хүнс	83,392.3	40,106.0
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	6,046.1	8,544.4
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	24,831.4	29,788.6
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	7,312.6	6,541.4
210602	Тавилга	90.0	679.0
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	-	4,500.0
210604	Урсгал засвар	17,428.8	18,068.2
2107	Томилолт, зочны зардал	10,962.4	8,330.7
210702	Дотоод албан томилолт	10,962.4	8,330.7
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	185,374.1	228,102.7
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	182,991.4	223,197.3
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	656.0	2,890.0
210803	Даатгалын үйлчилгээ	748.5	579.5
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	410.0	891.0
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	275.2	275.0
210807	Газрын төлбөр	293.0	269.9
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	136,397.2	143,643.3
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	114,248.0	129,306.8
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	22,149.2	14,336.5
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	623,497.6	137,895.6
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	25,997.0	19,830.3
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	1,530.0	2,159.7
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	19,357.0	11,295.6
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	5,110.0	6,375.0
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	596,703.9	59,226.1
213401	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт төсөвт байгууллага	567,354.0	-
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	24,617.9	59,226.1
213405	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	4,731.9	-
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	796.8	58,839.2
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	796.8	58,839.2
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)	501,688.1	1,222,067.4
V	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)	461,632.1	1,239,726.2
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	461,632.1	1,239,726.2
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	461,632.1	1,239,726.2
223001	Бусад хөрөнгө	406,631.6	1,115,633.5
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	55,000.5	124,092.8
VI	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)	- 461,632.1	- 1,239,726.2
VIII	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VIII)=(III)+(VI)+(VII)	40,056.0	- 17,658.8
101	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	69,906.4	109,962.4
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	109,962.4	92,303.5

2.4 Аудит хийсэн нэгтгэсэн өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

(мянган төгрөгөөр)

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
1	2018 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	2,284,104.7	822,024.5	1,477,373.6	4,583,502.8
2	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	9,694.4	9,694.4
3	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	2,284,104.7	822,024.5	1,487,068.0	4,593,197.2
4	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт	-	- 276.0	-	- 276.0
5	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт бууралт	-	-	-	-
6	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	-	-	-	-
7	Өмчид гарсан өөрчлөлт	-	-	-	-
8	Зарласан ногдол ашиг	-	-	-	-
9	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	- 172,580.9	- 172,580.9
10	2019 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	2,284,104.7	821,748.5	1,314,487.1	4,420,340.3
11	2020 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	2,284,104.7	821,748.5	1,314,487.1	4,420,340.3
12	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	-	-
13	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	2,284,104.7	821,748.5	1,314,487.1	4,420,340.3
14	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт	-	-	-	-
15	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт бууралт	-	-	-	-
16	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	-	-	-	-
17	Өмчид гарсан өөрчлөлт	-	-	-	-
18	Зарласан ногдол ашиг	-	-	-	-
19	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	1,636,523.6	1,636,523.6
20	2020 оны 12-р сарын 31-наарх үлдэгдэл	2,284,104.7	821,748.5	2,951,010.7	6,056,863.9

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

(мянган төгрөгөөр)

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	Зөрүү
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	3,552,048.4	3,292,529.1	259,519.3
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,411,578.7	2,176,895.7	234,683.0
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	2,387,393.9	2,161,700.1	225,693.8
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,349,118.0	1,340,834.5	8,283.5
210101	Үндсэн цалин	1,057,136.4	1,048,005.2	9,131.2
210102	Нэмэгдэл	186,353.8	186,353.8	-
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	14,384.0	15,231.7	847.7
210104	Урамшуулал	91,243.8	91,243.8	0.0
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	179,455.3	164,568.9	14,886.4
210201	Тэтгэврийн даатгал	126,251.8	116,575.2	9,676.6
210202	Тэтгэмжийн даатгал	13,241.5	12,622.2	619.3
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	10,582.0	9,472.9	1,109.1
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,669.2	2,405.7	263.5
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	26,710.8	23,492.9	3,217.9
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	218,238.1	161,517.4	56,720.7
210301	Гэрэл, цахилгаан	23,048.9	15,655.2	7,393.7
210302	Түлш, халаалт	189,276.5	143,641.6	45,634.9
210303	Цэвэр, бохир ус	5,912.7	2,220.6	3,692.1
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	105,138.9	105,071.2	67.7
210401	Бичиг хэрэг	11,229.3	11,205.1	24.3
210402	Тээвэр, шатахуун	67,721.6	67,715.9	5.7
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	5,087.6	5,072.8	14.8
210404	Ном, хэвлэл	676.8	674.3	2.6
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	5,883.8	5,866.6	17.2
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	14,539.8	14,536.5	3.3
2105	Нормативт зардал	114,484.0	67,184.6	47,299.4
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	19,114.7	19,114.7	0.0
210502	Хоол, хүнс	86,822.4	39,525.6	47,296.8
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	8,546.9	8,544.4	2.5
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	116,267.1	115,416.4	850.7
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	71,892.0	71,046.6	845.4
210602	Тавилга	21,241.6	21,241.6	-
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	3,500.0	3,500.0	-
210604	Урсгал засвар	19,633.5	19,628.2	5.4
2107	Томилолт, зочны зардал	10,169.2	6,911.9	3,257.3
210702	Дотоод албан томилолт	10,169.2	6,911.9	3,257.3
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	76,925.9	75,942.0	983.9
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	71,459.0	71,036.5	422.5
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	3,184.0	2,890.0	294.0
210803	Даатгалын үйлчилгээ	632.8	579.5	53.3
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	907.1	891.0	16.1
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	298.0	275.0	23.0
210807	Газрын төлбөр	445.0	269.9	175.1
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	217,597.4	124,253.3	93,344.1
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	201,639.1	108,296.8	93,342.3

Хатанбулаг сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан,
жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	15,958.3	15,956.5	1.8
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	24,184.8	15,195.6	8,989.2
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	24,184.8	15,195.6	8,989.2
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	20,284.8	11,295.6	8,989.2
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	3,900.0	3,900.0	-
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	1,140,469.7	1,115,633.5	24,836.2
223001	Бусад хөрөнгө	1,140,469.7	1,115,633.5	24,836.2
III	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	3,552,048.4	3,269,312.0	282,736.4
31	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	1,711,161.1	1,639,130.4	72,030.7
310003	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	1,308,847.5	1,236,816.8	72,030.7
310004	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас санхүүжих	402,313.6	402,313.6	-
32	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	1,514,475.9	1,446,462.9	68,013.0
320001	Орон нутгийн төсвөөс	1,514,475.9	1,446,462.9	68,013.0
33	НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САНГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	29,516.2	29,513.2	3.0
330002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	29,516.2	29,513.2	3.0
35	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	201,650.6	154,205.5	47,445.1
350001	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	5,951.0	81,480.0	-
350002	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	96,722.1	72,725.5	23,996.6
350003	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	98,977.5	-	98,977.5
36	ТУСЛАМЖИЙН ЭХ ҮҮСВЭРЭЭС САНХҮҮЖИХ	95,244.6	-	95,244.6
360001	Тусламжийн эх үүсвэрээс санхүүжих	95,244.6	-	95,244.6
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-	98,978.7	98,978.7
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-	75,761.6	75,761.6

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан

(мянган төгрөгөөр)

Код	Үзүүлэлт	Тайлант оны гүйцэтгэл
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	221,517.82
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	221,517.82
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	218,134.91
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	220.00
210104	Урамшуулал	220.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	4,144.93
210401	Бичиг хэрэг	655.00
210402	Тээвэр, шатахуун	2,971.43
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	326.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	192.50
2105	Нормативт зардал	15,684.40
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	15,104.00
210502	Хоол, хүнс	580.40
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	8,275.00
210602	Тавилга	335.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	1,000.00
210604	Урсгал засвар	6,940.00
2107	Томилолт, зочны зардал	1,418.80
210702	Дотоод албан томилолт	1,418.80
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	164,581.78
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	164,581.78
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	23,810.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	21,010.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	2,800.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	3,382.91
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	625.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	625.00
2133	Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	2,757.91
213405	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	2,757.91
I	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	221,517.82
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	221,517.82
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	159,049.10
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	62,468.72

3. Аудитын тайлан

3.1. Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.2-т заасны дагуу Хатанбулаг сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын дүн, дүгнэлтийг төсвийн захирагч С.Эрдэнэболд танд танилцуулж байна.

Энэхүү тайланд үйлчлүүлэгчийн санхүү, нягтлан бодох бүртгэл, дотоод хяналтын системд хийсэн үнэлгээний тойм, аудитын явцад илрүүлсэн зүйлс, гаргасан шийдлүүд, анхаарал хандуулахуйц залруулаагүй материаллаг болон материаллаг бус алдаа зөрчил зэрэг аудитын үр дүнгийн талаарх тайлбар, тодруулга, аудитын санал дүгнэлтийн хэлбэр, түүний үндэслэлийн талаар тус тус хураангуйлан тэмдэглэв.

Аудитыг 2021 оны 03 дугаар сарын 22-оос 2021 оны 03 дугаар сарын 25-ны хооронд гүйцэтгэж, аудитын тайланг 2021 оны 03 дугаар сарын 25-ны өдөр эцэслэн баталгаажуулж, төсвийн төвлөрүүлэн захирагчид хүргүүлэхээр төлөвлөн, Дорноговь аймаг дахь Төрийн аудитын газрын аудитор Ч.Хэрлэнчимэг гүйцэтгэв.

Хатанбулаг сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг Дорноговь аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2021 оны 03 дугаар сарын 04-ны өдрийн 05/151 дугаар албан бичгээр ирүүлсэн байна.

3.2 Байгууллагын эрхэм зорилго, зорилт

Хатанбулаг сум нь сумын эдийн засгийн хөгжлийн хэтийн төлөвлөгөөнд хөгжлийн алсын харааг “Амьдрах арга, нийгэмших чанар, төрт ёс, уламжлалаа шүтсэн оюунлаг иргэн, хүнээ дээдэлсэн чадварлаг удирдлагатай, олон салбар бүхий хөгжингүй эдийн засагтай, орчин үеийн хөгжлийн түвшинд хүрсэн өлгий нутаг болно” гэж тодорхойлсон байна.

Хөгжлийн хэтийн төлөвлөгөөнд дараах зорилгыг дэвшүүлсэн байна. Үүнд,

1. Бизнесийн таатай орчинг бүрдүүлэх,
2. Хөдөө, аж ахуй, аж үйлдвэрийн цогцолборыг хөгжүүлэх,
3. Нутгийн удирдлагын чадавхыг дээшлүүлэх,
4. Бүх шатны удирдлагын түвшинд хүний хөгжлийг анхаарлын төвд байлгах.

3.3 Нягтлан бодох бүртгэлийн үндсэн бодлого, дотоод хяналт

Хатанбулаг сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагч нь санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангаа Төсвийн тухай хууль болон УСНББОУС, түүнд нийцүүлэн баталсан төсвийн байгууллагын нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, журмын дагуу үнэн зөв бэлтгэх үүрэгтэй.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, холбогдох стандарт, хууль тогтоомжтой нийцсэн байна.

Тус сумын санхүүгийн үйл ажиллагаанд 2020 онд дотоод хяналт хийгдээгүй байна.

3.4 Материаллаг байдал

Аудитыг төлөвлөх болон гүйцэтгэх үе шатны материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр нийт төсвийг сонгож, эрсдэлийн түвшинг “дунд” гэж үнэлэн материаллаг байдлын хувь хэмжээг 1 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн шатанд материаллаг байдлын түвшнийг 2020 оны батлагдсан төсөв болох 853.3 сая төгрөгийн 1 хувь буюу 8.5 сая төгрөгөөр тогтоов.

Гүйцэтгэлийн үе шатанд төлөвлөлтийн шатанд тогтоосон материаллаг байдлын сонгосон суурь үзүүлэлт болон хувь хэмжээг өөрчлөх шаардлагагүй гэж үзсэн болно.

Гүйцэтгэлийн үе шатанд материаллаг байдлын түвшнийг 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн батлагдсан төсөв /2020 оны 12 дугаар сард тодотгосон төсөв/ болох 3,552.0 сая төгрөгөөс 1 хувиар тооцож, 35.5 сая төгрөгөөр тогтоосон.

3.5 Санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн үзүүлэлт

3.5.1 Мөнгөн хөрөнгө

Мөнгөн хөрөнгийн эхний үлдэгдэл 110.0 сая, эцсийн үлдэгдэл 92.3 сая төгрөг болж, 17.7 сая төгрөгөөр буурсан байна.

Хүснэгт №1. Мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэл /сая төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)	Дүнд эзлэх хувь
Касст байгаа бэлэн мөнгө				
Банканд байгаа бэлэн мөнгө	110.0	92.3	-17.7	100
Замд яваа мөнгөн хөрөнгө				
Хадгаламж				
Дүн	110.0	92.3	-17.7	100

Эх сурвалж: Хатанбулаг сумын ТТЗ-ын 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэлд байгаа 92.3 сая төгрөг төрийн сангийн урсгал санхүүжилтийн харилцах дансанд байршиж байна.

3.5.2 Авлага

Авлага дансны эхний үлдэгдэл 135.9 сая, эцсийн үлдэгдэл 189.0 сая төгрөг болж, 53.1 сая төгрөгөөр өссөн байна.

Хүснэгт №2. Авлагын үлдэгдэл /сая төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)
Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	-	28.5	28.5
Зээлийн хүүгийн авлага	6.1	1.0	-5.1
Бусад авлага	13.0	5.2	-7.8
Зээлийн авлага	116.8	154.3	37.5
Дүн	135.9	189.0	53.1

Эх сурвалж: Хатанбулаг сумын ТТЗ-ын 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Авлагын үлдэгдэлд хугацаа хэтэрсэн 62.3 сая төгрөгийн дараах авлага байна. Үүнд:

- Сум хөгжүүлэх сангийн зээлийн үлдэгдэл болох 61.3 сая төгрөгийн авлага,
- Сум хөгжүүлэх сангийн зээлийн хүүгийн үлдэгдэл болох 1.0 сая төгрөгийн авлага,

Аудитын илрүүлэлт:

- Сум хөгжүүлэх сангаас зээл авсан 20 зээлдэгчийн 155.3 сая төгрөгийн авлагын үлдэгдлийг тооцоо нийлж баталгаажуулаагүй байна. Уг зөрчлийг ТТЗ-ын аудитын явцад арилгаж, авлагыг тооцоо нийлсэн актаар баталгаажуулсан болно.

- Тус сумын сургууль нь тайлант онд татварын байгууллагаас 4.1 сая төгрөгийн авлагатай ажиллаж Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.8-д “төсвийг зохистой удирдаж авлага, өр төлбөр үүсгэхгүй байх” гэсэн заалтыг зөрчсөн байна.

3.5.4 БАРАА МАТЕРИАЛ

Бараа материалын эхний үлдэгдэл 267.3 сая, эцсийн үлдэгдэл 279.6 сая төгрөг болж, 12.3 сая төгрөгөөр өссөн байна.

Хүснэгт №3. Бараа материалын үлдэгдэл /сая төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)
Тусгай зориулалттай материал	94.9	110.9	16.0
Эм боох материал	12.3	31.7	19.4
Бичиг хэргийн материал	20	22.6	2.6
Аж ахуйн материал	60.2	58.4	(1.8)
Сэлбэг хэрэгсэл	8.1	2.1	(6.0)
Түлш шатах тослох материал	21.4	8.6	(12.8)
Хүнсний материал	12	8.8	(3.2)
Бусад хангамжийн материал	12.1	10.1	(2.0)
Мал амьтад	26.3	26.4	0.1
Дүн	267.3	279.6	12.3

Эх сурвалж: Хатанбулаг сумын ТТЗ-ын 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Бараа материалын үлдэгдэлд тайлант оны эцэст худалдан авч нөөцөлсөн, мөн ашиглалтгүй, байгууллагын үйл ажиллагаанд ашиглагдах боломжгүй бараа материал бүртгэгдээгүй байна.

3.5.5 Үндсэн хөрөнгө

Үндсэн хөрөнгийн эхний үлдэгдэл 3,913.3 сая, эцсийн үлдэгдэл 5,497.6 сая төгрөг болж, сая төгрөгөөр өссөн байна.

Хүснэгт №4. Үндсэн хөрөнгийн үлдэгдэл /сая төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)
Барилга байгууламж	2,507.7	3,691.3	1,183.6
Авто-тээврийн хэрэгсэл	103.3	200.6	97.3
Машин тоног төхөөрөмж	179.3	255.3	76.0
Тавилга эд хогшил	89.0	123.6	34.6
Түүх соёлын дурсгалт зүйлс	5.3	25.2	19.9
Бусад үндсэн хөрөнгө	791.3	957.5	166.2
Ном	36.8	36.8	-
Программ хангамж	0.3	7.0	6.7
Бусад биет бус хөрөнгө	200.3	200.3	-
Дүн	3,913.3	5,497.6	1,584.3

Эх сурвалж: Хатанбулаг сумын ТТЗ-ын 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Тайлант онд төсвийн хөрөнгөөр бэлтгэсэн 124.1 сая, үнэ төлбөргүй хандиваар авсан 1,829.6 сая төгрөгийн үндсэн хөрөнгө нэмэгдсэн ба хасагдсан үндсэн хөрөнгө бүртгэгдээгүй байна.

3.5.6 Өр төлбөр

Нийт өр төлбөрийн эхний үлдэгдэл 6.1 сая, эцсийн үлдэгдэл 1.7 сая төгрөг болж, 4.4 сая төгрөгөөр буурсан байна.

Хүснэгт №5. Нийт өр төлбөрийн үлдэгдэл /сая төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өссөн+ Буурсан -	Дүнд эзлэх хувь
----------	-------------------	-----------------	---------------------	--------------------

Богино хугацаат өр төлбөр дүн	6.1	1.7	-4.4	100
Бусад өглөг	5.5	1.4	-4.1	82.4
Ажиллагсадтай холбогдсон өглөг	0.6	0.3	-0.3	17.6
Нийт дүн	6.1	1.7	-4.4	100

Эх сурвалж: Хатанбулаг сумын ТТЗ-ын 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Богино хугацаат өр төлбөрийн дүнд нийгмийн даатгал болон татварын байгууллагад төлөх өр төлбөр, сум хөгжүүлэх санд данс андуурсан гүйлгээг буцаан өгөх өр төлбөр, аймгийн орон нутгийн орлогын дансанд төвлөрүүлэх хөрөнгийн түрээсийн төлбөрийн өр төлбөр бүртгэгдсэн байна.

3.5.7 Засгийн газрын хувь оролцоо

Засгийн газрын хувь оролцоо дансны эхний үлдэгдэл 4,420.3 сая, эцсийн үлдэгдэл 6,056.8 сая төгрөг болж, 1,636.5 сая төгрөгөөр өссөн байна.

Хүснэгт №6. Засгийн газрын хувь оролцоо /сая төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт/+, бууралт -/	Дүнд эзлэх хувь
Засгийн газрын оруулсан капитал -Засгийн газрын сан, орон нутгийн сан	2,284.1	2,284.1	-	37.7
Хуримтлагдсан үр дүн	1,314.5	2,951.0	1,636.5	48.7
Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	821.7	821.7	-	13.6
Дүн	4,420.3	6,056.8	1,636.5	100

Эх сурвалж: Хатанбулаг сумын ТТЗ-ын 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Засгийн газрын хувь оролцоо дансны үлдэгдэл 6,056.8 сая төгрөг болж, 1,636.5 сая төгрөгөөр өссөн нь тайлант оны үр дүн нэмэгдсэнээс шалтгаалжээ. Үүнд:

- Хуримтлагдсан үр дүн 2,951.0 сая төгрөг болж 1,636.5 сая төгрөгөөр өссөн нь нэгтгэлд хамрагдсан 14 байгууллага, сан ашигтай ажилласнаас шалтгаалжээ.

3.5.8 Орлогын данс

Тайлант онд нийт 5,419.1 сая төгрөгийн орлоготой ажилласан байна. Үүнд, татварын орлого 1,331.2 сая төгрөг, татварын бус орлого 2,012.3 сая төгрөг, үндсэн болон нэмэлт санхүүжилтийн орлого 2,075.6 сая төгрөгийн орлогыг бүртгэсэн байна.

Татварын 8 төрлийн орлогыг бүрдүүлж ажилласан байна. Татварын бус орлогод хүү, торгуулийн орлогоос 27.8 сая төгрөг, бусад төлбөр хураамжаас 15.5 сая төгрөг, үндсэн болон туслах үйл ажиллагааны орлогоос 100.2 сая төгрөг, зээлийн хүүгийн орлогоос 3.7 сая төгрөгийг бүрдүүлсэн ба үнэ төлбөргүй 1,828.9 сая төгрөгийн үндсэн хөрөнгө, 36.1 сая төгрөгийн бараа материалыг орлогод тусгасан байна.

Улсын төсвөөс тусгай зориулалтын шилжүүлгээр 1,295.4 сая төгрөг, ОНХС-ийн шилжүүлгээр 402.3 сая төгрөг, боловсрол болон эрүүл мэндийн байгууллагын тогтмол зардалд 131.2 сая төгрөг, эрүүл мэндийн даатгалын сангаас эрүүл мэндийн байгууллагын урсгал зардалд 29.5 сая төгрөг, нэмэлт санхүүжилтээр урсгал зардалд 217.2 сая төгрөг, нийт 2,075.6 сая төгрөгийн санхүүжилтийг авсан байна.

Аудитын илрүүлэлт:

-ЗДТГ-ын дансанд бүртгэлтэй орон сууцны 2 түрээслэгч иргэн түрээсийн төлбөрийг 0.3 сая төгрөгөөр дутуу төвлөрүүлсэн байна.

-Тус байгууллага нь аймгийн орон нутгийн орлогын дансанд 0.4 сая төгрөгийн түрээсийн орлогын төлбөрийг дутуу төвлөрүүлсэн байна.

-Тайлант онд сумын ЗДТГ нь туслах үйл ажиллагааны орлогоос 7.0 сая төгрөгийг төвлөрүүлэхээр төлөвлөсөн боловч, гүйцэтгэлээр 5.7 сая төгрөгийг төвлөрүүлж, орлогын төлөвлөгөөг 1.3 сая төгрөгөөр тасалсан байна.

3.5.9 Зардлын данс

Тайлант онд нийт 3,782.6 сая төгрөгийн зардал гаргасан байна. Нийт зардалд материаллаг хэмжээний цалин хөлсний зардал 1,313.3 сая /34.7 хувь/, хангамж бараа материалын зардал 1,234.8 сая /32.7 хувь/, үүнээс ОНХС-аар хийгдсэн 1,115.6 сая төгрөгийн ТАХ-г ашиглагч байгууллагад шилжүүлснийг зардлаар тусгасан, бараа, үйлчилгээний бусад зардал 404.7 сая /10.7 хувь/, үүнд үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдлын зардал 369.4 сая төгрөг байна.

3.6 Төсвийн гүйцэтгэлийн талаарх тайлбар, тодруулга

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь энэ хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

Орон нутгийн төсвийн орлого бүрдүүлэлт

Аймгийн ИТХ-ын 2020 оны орон нутгийн төсөв батлах тухай 14/05 дугаар тогтоолд зааснаар Хатанбулаг сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагч нь тайлант онд 696.7 сая төгрөгийн орлого орон нутгийн төсөвт төвлөрүүлэхээр батлагдсан ба үүнийг сумын ИТХ-аар нэмэгдүүлж, 1,367.8 сая төгрөгийг төвлөрүүлэхээр баталсан байна. Гүйцэтгэлээр 1,380.6 сая төгрөгийн орлогыг бүрдүүлж, төлөвлөгөөг 100.9 хувиар биелүүлсэн байна.

Хүснэгт №7. Төвлөрүүлэх орлого /сая төгрөг/

№	Орлогын төрөл	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Гүйцэтгэлийн хувь
1	Үйл ажиллагааны орлого	8.0	8.1	(0.1)	100.7%
2	Хадгаламжийн хүүгийн орлого	30.4	37.8	(7.3)	124.1%
3	Хувь хүнээс суутгасан орлогын албан татвар	9.0	26.4	(17.4)	293.4%
4	Хөрөнгө борлуулсны орлогын албан татвар	2.3	4.6	(2.2)	195.7%
5	Галт зэвсгийн албан татвар	3.8	3.8	(0.04)	101.1%
6	Улсын тэмдгийн хураамж	2.0	2.7	(0.7)	133.8%
7	Хог хаягдлын хураамж	28.7	12.9	15.8	44.8%
8	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал	1,235.0	1,235.0	-	100.0%
9	Хүү торгуулийн орлого	27.0	27.8	(0.8)	102.8%
10	Бусад нийтлэг төлбөр хураамж	14.0	15.5	(1.5)	110.8%
11	Төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	7.5	6.2	1.3	82.1%
НИЙТ		1,367.8	1,380.6	(12.8)	100.9%

Эх сурвалж: Хатанбулаг сумын ТТЗ-ын 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Нийт 7 нэр төрлийн орлого 28.5 сая төгрөгөөр давж, 2 нэр төрлийн орлого 17.2 сая төгрөгөөр тасарсан байна.

Орлого давж биелсэн нь дараах шалтгаантай байна. Үүнд,

- Үйл ажиллагааны орлого төлөвлөсөн дүнгээс 0.1 сая төгрөгөөр давсан нь сүүлийн хагас жилд үйл ажиллагаа эрхлэгчдийн тоо нэгээр нэмэгдсэнтэй холбоотой байна,
- Хадгаламжийн хүүгийн орлого 7.3 сая төгрөгөөр давсан нь хадгаламж эзэмшигч иргэдийн тоо болон иргэдийн хадгаламжийн мөнгөн дүн нэмэгдсэнтэй холбоотой байна,
- Хувь хүнээс суутгасан орлогын албан татвар 17.4 сая төгрөгөөр давсан нь төлөвлөгөөнд тусгагдаагүй, эх орны хишиг, ноос, арьс ширний урамшууллаас татвар суутгасан,
- Улсын тэмдэгтийн хураамжийн орлого 0.7 сая төгрөгөөр давсан нь Ханги хилийн боомт болон зам дагуух газрыг үйлдвэр үйлчилгээний зориулалтаар эзэмшүүлэх дуудлага худалдаанд төлөвлөсөн тооноос илүү иргэд, аж ахуй нэгж оролцсон байна,

Орон нутгийн орлого дараах шалтгааны улмаас тасарсан байна. Үүнд,

- Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж 15.8 сая төгрөгөөр тасарсан нь Ханги хилийн боомтод байрших тээврийн компаниуд цар тахлын улмаас үйл ажиллагаа явуугүйтэй холбоотой байна.
- Төсөвт байгууллагын өөрийн орлого 1.3 сая төгрөгөөр тасарсан нь сумын ЗДТГ-ын эзэмшдэг орон сууцыг сургууль, цэцэрлэгийн үйл ажиллагаа зогссонтой холбоотойгоор сурагчдын эцэг, эх түрээслээгүй байна.

Үүнээс аймгийн төсөвт 28.8 сая төгрөгийг төвлөрүүлэхээр аймгийн ИТХ-аас баталсан ба гүйцэтгэлээр 28.8 сая төгрөгийг төвлөрүүлсэн байна.

Төсвийн төлөвлөлт

Тус төвлөрүүлэн захирагчийн 2020 оны төсвийн төслийг дээд шатны төсөв захирагчид хүргүүлээгүй байна.

Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант онд төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн хэрэгжүүлэх 8 хөтөлбөрт зориулан 3,552.0 сая төгрөгийн төсөв батлагдсанаас 2,411.5 сая төгрөгийг урсгал зардалд, 1,140.5 сая төгрөгийг хөрөнгийн зардалд зарцуулахаар батлагджээ.

Нийт зардлын 1,711.2 сая төгрөгийг улсын төсвөөс, 1,514.5 сая төгрөгийг орон нутгийн төсвөөс, 29.5 сая төгрөгийг Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас, 102.7 сая төгрөгийг үндсэн болох туслах үйл ажиллагааны орлогоос, 98.9 сая төгрөгийн урьд оны үлдэгдлээс, 95.2 сая төгрөгийг хандив тусламжаас, нийт 3,552.0 сая төгрөгийг санхүүжүүлэхээр төлөвлөжээ.

Гүйцэтгэлээр улсын төсвөөс 1,697.8 сая төгрөг, орон нутгийн төсвөөс 1,483.2 сая төгрөг, Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас 29.5 сая төгрөгийг, нийт 3,210.5 сая төгрөгийн санхүүжилтийг авч, 44.7 сая төгрөгийн санхүүжилтийг дутуу авсан байна.

Үндсэн болон туслах үйл ажиллагааны орлого 74.2 сая төгрөг, хандив тусламжаас 80.0 сая төгрөг, өмнөх оны үлдэгдлээс 23.2 сая төгрөгийг бүрдүүлж, батлагдсан төсвөөс 43.7 сая төгрөгөөр тасарсан нь сум хөгжүүлэх сангийн орлого 22.7 сая, нөхөн сэргээлтийн тусгай дансанд төвлөрүүлэх орлого 4.5 сая, төсөвт байгууллагын туслах үйл ажиллагааны орлого 1.3 сая, хандив тусламжаас бүрдүүлэх орлого 15.2 сая төгрөгөөр тасарснаас шалтгаалжээ.

Төсвийн нийт зардал 3,292.5 сая төгрөг буюу 92.7 хувьтай /259.5 сая төгрөгийн хэмнэлттэй/ байгаа нь урсгал санхүүжилтийг 44.7 сая төгрөгөөр дутуу олгосон, сум хөгжүүлэх сангийн хөрөнгө 82.3 сая төгрөгөөр, нөхөн сэргээлтийн тусгай дансыг төлөвлөсөн дүнгээс 11.0 сая төгрөгөөр, ОНХС-ийн хөрөнгийг 24.8 сая төгрөгөөр дутуу зарцуулснаас, мөн зарим зардлын хэмнэснээс шалтгаалсан байна. Үүнд:

- Түлш халаалтын зардлыг 45.6 сая төгрөгөөр хэмнэсэн нь тус сумын төсөвт байгууллагуудыг 2020 онд төвлөрсөн халаалтад холбохоор төлөвлөж, түлш халаалтын зардлын төсвийн тооцооллыг хийсэн боловч 2020 оны 10 дугаар сар хүртэл төвлөрсөн халаалтад холбогдоогүйтэй байна.
- Хоол, хүнсний зардлыг 47.3 сая төгрөгөөр хэмнэгдсэн нь цар тахлын улмаас хүүхдийн цэцэрлэг болон сургуулийн үйл ажиллагаа зогссонтой холбоотой байна. Тухайлбал, сургуулийн хоол, хүнсний зардал 30.1 сая төгрөгөөр, цэцэрлэгийн хоолны зардал 17.2 сая төгрөгөөр хэмнэгдсэн байна.

Урсгал санхүүжилтээс дутуу зарцуулсан 58.8 сая төгрөгийг улсын, 6.3 сая төгрөгийг орон нутгийн төсөвт төвлөрүүлсэн байна.

Нэмэлт санхүүжилт

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Дээд шатны төсвийн захирагчаас 159.0 сая, үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого 62.5 сая, нийт 221.5 сая төгрөгийн орлогыг бүрдүүлжээ.

Үүнээс цалин хөлсний зардалд 0.2 сая, хангамж, бараа материалын зардалд 4.1 сая, нормативт зардалд 15.7 сая, эд хогшил, урсгал засварын зардалд 8.3 сая, томилолтын зардалд 1.4 сая, бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр хураамжийн зардалд 164.6 сая, бараа ажил үйлчилгээний зардалд 23.8 сая төгрөг, тэтгэмж, урамшууллын зардалд 0.6 сая, нийт 218.7 зарцуулж, үлдэгдэл 2.8 сая төгрөгийг орон нутгийн төсөвт төвлөрүүлсэн байна.

3.7 Шилэн дансны мэдээлэл

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор батлагдсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Шилэн дансны цахим хуудсанд тайлант хугацаанд мэдээлбэл зохих 139 мэдээллээс 128 мэдээллийг хугацаанд нь, 2 мэдээллийн хугацаа болоогүй, 11 мэдээллийг хугацаа хоцроож байршуулсан байна.

3.8. Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилтийн талаарх тайлбар, тодруулга

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар төсвийн төвлөрүүлэн захирагчид төлбөрийн акт, албан шаардлага, зөвлөмж хүргүүлээгүй байна.

3.9 Аудитын явцад хэрэгжүүлсэн горим сорил, түүний үр дүн

Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд харьяа 6 төсвийн байгууллага, 2 тусгайн сан, 5 ахмадын сан, 1 тусгай сангийн нийт 14 санхүүгийн тайлан нэгтгэгдсэнээс 3 байгууллагад дүгнэлт гаргаж, 4 байгууллага, сан түүврээр хамрагдсан, 1 байгууллагад итгэл үзүүлэн байгууллага аудитад хамрагдаагүй байна. Байгууллагын 5 ахмадын сан болон нөхөн сэргээлтийн тусгай дансны санхүүгийн тайланг аудит хийх байгууллагын тоонд оруулаагүй, аудит хийх хуваарь батлуулаагүй ба ТТЗ болон холбогдох ТШЗ-ын санхүүгийн тайлангийн хугацаанд аудитад хамруулж, шалгасан болно.

Аудитад хамрагдсан харьяа байгууллагуудын санхүүгийн тайланд 3 байгууллагад “Зөрчилгүй” дүгнэлт өгсөн ба зөрчилтэй дүгнэлт авсан байгууллага үгүй болно.

Төвлөрүүлэн захирагчийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд алдаа, зөрчил илрээгүй ба залруулга хийгдээгүй, төлбөрийн акт, албан шаардлага, зөвлөмж хүргүүлээгүй болно.

Харьяа байгууллагуудын санхүүгийн тайланд хийсэн аудитаар нийт 162.8 сая төгрөгийн алдаа, зөрчил илрүүлснээс 5.4 сая төгрөгийн алдааг аудитын явцад залруулж, 155.9 сая төгрөгийн зөрчлийг арилгах 1 албан шаардлага хүргүүлж, 0.7 сая төгрөгийн зөрчилд 2 төлбөрийн акт тогтоож, 1.4 сая төгрөгийн зөрчлийг арилгах, давтан гаргахгүй байх 3 зөвлөмжийг хүргүүллээ.

Сум хөгжүүлэх сангийн зээлдэгчтэй авлагын тооцоо нийлээгүй 155.3 сая төгрөгийн зөрчилд тус сангийн аудитыг гүйцэтгэх явцад албан шаардлага хүргүүлсэн. Уг зөрчлийг төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийх явцад арилгасан учир ТТЗ-ын аудитын тайланд зөрчилд тооцсон боловч, аудитын явцад залруулсан учир дүгнэлт гаргахад зөрчлийн дүнд нөлөөлөхгүй гэж үзлээ.

3.10 Дараагийн аудитаар авч үзэх буюу анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал

Тайлант оны төсвийн төслийг боловсруулж, дээд шатны төсөв захирагчид хүргүүлэх ажил хийгдээгүй байна. Иймд төсвийн төсөл, тухайлбал, сумын татварын ба татварын бус орлогын тооцоолол, үндэслэл бүхий төслийг боловсруулж байх шаардлагатай байна.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

4. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн жагсаалт

Огноо:	2020 он	Аудитын нэр:	Хатанбулаг сумын ТТЗ-ын 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудит	Мянган төгрөгөөр
Аудитын код:	ДГА-2021/3/СТА-ТТЗ	Шалгагдсан байгууллагын нэр:	Хатанбулаг сумын төсвийн төвлөрүүлэн захирагч	

№	Төсвийн шууд захирагч	Алдаа, зөрчлийн товч утга	Мөнгөн дүн	Аудитын байгууллагаас гаргасан шийдэл	Аудит хийх хэлбэр	Санал, дүгнэлтийн хэлбэр	Алдаа, зөрчилтэй асуудал гаргасан албан тушаалтны	
							Албан тушаал	Овог нэр
А		1	2	3			4	5
1	Хатанбулаг сумын ЗДТГ	Шатахууныг бараа материалд орлого авахгүй шууд зардалд бүртгэсэн	701.3	Аудитын явцад залруулав	Санал дүгнэлт гаргах	Зөрчилгүй	ЗДТГ-ын дарга	Т.Цэцэгсүрэн
2		Зардлыг зөрүүтэй тайлагнасан буюу шуудан холбооны зардлыг бичиг хэргийн зардалд бүртгэсэн	512.0	Аудитын явцад залруулав				
3		Ноолуур борлуулсны орлого болох 444.6 мянган төгрөгийг туслах үйл ажиллагааны орлогоор бүртгэсэн боловч ноолуурыг бараа материалын дансанд бүртгээгүй байна.	444.6	Аудитын явцад залруулав				
4		Тайлант нийт төвлөрүүлэх түрээсийн орлогоос 2 иргэн 250.8 мянган төгрөгийн орон сууц түрээсэлсний төлбөрөө төлөөгүй байна.	250.8	Төлбөрийн акт тогтоох				
5		Тайлант онд байр түрээслүүлсний орлого нийт 9,569,5 мянган төгрөгийг бүрдүүлсэн боловч 4,353.3 мянган төгрөгийг орон өмчийн дансанд шилжүүлж 431.5 мянган төгрөгийг дутуу шилжүүлсэн байна.	431.5	Төлбөрийн акт тогтоох				
6		Тайлант онд 7,000.0 мянган төгрөгийг туслах үйл ажиллагааны орлогоор төвлөрүүлэхээр төлөвлөсөн боловч 5,660.8 мянган төгрөгийг төвлөрүүлсэн нь 11.2 хувиар тасарсан байна.	1,339.2	Зөвлөмж өгөх				
7	СХС	Сум хөгжүүлэх сангийн зээлийн авлагыг буруу тайлагнасан байх	3,713.3	Аудитын явцад залруулав	Хэсэгчлэн аудит хийх		Засаг дарга, нягтлан бодогч	С.Эрдэнэболд, Б.Чаминчулуу
8		2020.12.31-ний байдлаар нийт 20 зээлдэгчийн 155309,1 мянган төгрөгийн үлдэгдлийг тооцоо нийлсэн актаар баталгаажуулаагүй байна.	155,309.1	Албан шаардлага өгөх				
9	Хатанбулаг сумын цэцэрлэг	Элэгдлийг дахин тооцоолоход нэг хөрөнгө 58.6 мянган төгрөгийн элэгдэл тооцоогүй байна	58.6	Залруулга	Хэсэгчлэн аудит хийх		Нягтлан бодогч	
10	Хатанбулаг сумын сургууль	Тайлант хугацааны эцэст авлагын үлдэгдэлтэй ажилласан	-	Зөвлөмж өгөх	Санал дүгнэлт гаргах	Зөрчилгүй	Захирал	П.Намжилмаа
11	Хатанбулаг сумын эрүүл мэндийн төв	Иргэд, ААН байгууллагаас худалдан авалт хийхдээ НӨАТ-ын баримтыг аваагүй /цахим Е-баримтын бүрдлийг ханган ажиллаагүй/	-	Зөвлөмж өгөх	Санал дүгнэлт гаргах	Зөрчилгүй	Дарга, нягтлан бодогч	Ж.Цэмаа Ө.Одсүрэн
12	Хатанбулаг сумын соёлын төв	Алдаа, зөрчил илрээгүй	-		Хэсэгчлэн аудит хийх			
13	Хатанбулаг сумын ОНХС	Алдаа, зөрчил илрээгүй	-		Хэсэгчлэн аудит хийх			
14	Хатанбулаг сумын ИТХ	Итгэл үзүүлсэн	-		Итгэл үзүүлсэн			
НИЙТ			162,760.4					